

N:o 38.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 23 Maj 1878.
— — — — — Andra Kammaren den 23 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel.

(Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 12 och 56 samt Memorial N:is 58 och 68.)

S. A. K.

Beträffande nionde hufvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, hafva vid innevarande riksdag följande förändringar ifrågakommit.

Pensionsstaten.

1:o. Härvid har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att bland de under rubriken "Civilstatens pensionskassa" uppförda anslag måtte upptagas ett särskildt anslag å 3,500 kronor för pensionering af föreståndare, lärare och betjente vid *tekniska högskolan* jemte deras enkor och barn; och då, på sätt i det den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof bilagda statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden finnes anfördt, billigheten kräfver, att de af tekniska högskolans lärare och betjente, som uppbära löner å ordinarie stat, erhålla förmånen att vinna inträde i civilstatens pensionsinrättning, utan större uppoffring från deras sida, än de med nämnda

personal likställda corpser, som redan äro delegare i pensionsinrättningen, måst därför vidkännas, samt beloppet af det anslag af statsmedel, som därför erfordras, är beräknadt efter enahanda grunder, som tillämpats i fråga om det för skogsstatens inträde i pensionsinrättningen beviljade statsanslag, har det äskade anslagsbeloppet, 3,500 kronor, blifvit af Riksdagen beviljadt.

2:o. Enligt 2:dra punkten i de vid 1877 års riksdag antagna grunder för *pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar* fordras för erhållande af fyllnadspension, att löntagare icke blott till arméns pensionskassa erlagt stadgad pensionsavgift och är till pension ur kassan berättigad, utan ock att han vid afskedstagandet stått i tjänst *vid armén* i 30 år eller, om han är underofficer vid värfvad garnisonsregemente eller fortifikationen, i 25 år.

För erhållande af pension ur arméns pensionskassa erfordras, jemlikt §§ 48, 50 och 51 af pensionskassans reglemente den 1 Juni 1877, hvilka äro lika lydande med motsvarande paragrafer i det äldre reglementet af den 21 November 1865, visserligen, utom hvad angår underofficer vid värfvade garnisonsregementena och fortifikationen, äfvenledes 30 tjenstår, men såsom tjenstår räknas dervid hvarje år efter adertonde åldersåret tillbragt i publik tjänst, vare sig militär eller civil; och annat beräknings sätt var ej heller stadgadt i Kongl. brefvet den 9 Februari 1858 om fyllnadspensioner eller för regements- och bataljonsläkares pensionerande enligt Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse den 11 December 1863.

Uti en den 1 nästlidne Mars till Riksdagen aflåten nådig proposition är anfördt, hurusom stadgandet i de nya pensioneringsrunderna om 30 års tjenst vid armén skulle vid ordagrann tolkning hafva till följd, att en del läkare och civile embets- och tjänstemän, såsom auditörer, regementsintendenter med flere, hvilka i allmänhet inkommo på arméns stat vid mognare ålder än de militäre och, ofta efter föregången civil tjenstgöring, först vid en längre framskriden ålder blefve berättigade till fyllnadspension. De i pensioneringsgrunderna upptagna åldersgränser vore emellertid bestämda i förhållande till den rörlighet och verksamhetsförmåga, olika befattningar vid armén ansetts kräfva, och, om dessa åldersgränser i allmänhet vore lägre än för embets- och tjänstemän å andra stater, vore också pensionerna lägre, i det de, då lönen öfverstege 1,000 kronor, utginge med endast 75 å 80 procent af densamma, i stället för med dess hela belopp. Den framskjutning af pensionsåldern, som blefve en följd af en ordagrann tolkning af bestämmelsen i de nya pensionsgrundernas andra punkt, skulle således komma ändamålet med de fastställda åldersgränserna att förfelas och derjemte ställa arméns civile tjänstemän och läkare i ofördelaktigare pensionsförhållanden, än om de kvarstått i civil tjenst, enär de först vid den för civile tjänstemän stadgade pensionsålder, om ens då, vore mogne att erhålla en militär-

pension, som vore lägre än den civila. Om deremot hädanefter, som hittills, de å arméns aflöningsstater uppförde löntagare finge för fyllnadspensions erhållande räkna sig till godo äfven den tid, de tillbragt i annan statens tjänst än den militära, vore olägenheten afhulpen. Den ändring i pensionsringsgrunderna, som för sådant ändamål vore erforderlig, skulle inskränka sig till att i andra punktens första stycke utbyta orden "tjänst vid armén" till "statens tjänst".

Genom de år 1876 för flottans pensionering antagna grunder vore väl äfven 30 års tjänst vid flottan bestämd såsom vilkor för erhållande af pension och fyllnadspension, men genom Eders Kongl. Maj:ts med 1877 års Riksdag fattade beslut hade derjemte för flottans läkare och civilstat stadgats en annan pensionsrätt, hvilken, för dem förmånligare, ej vore med pensioneringen vid armén af nyss nämnda personal jemförlig.

Den nu ifrågasatta förändringen kunde icke anses utöfva något särdeles inflytande på de egentligen militäre embets- och tjänstemännens pensionsrätt, enär endast sällan förekomme, att någon från civil öfvergått i verklig militär tjänst.

Eders Kongl. Maj:t har derföre föreslagit Riksdagen att, med afseende å sättet för användande af det till fyllnadspensioner anvisade kreditiv, medgifva, det 2:dra punkten i de vid 1877 års riksdag fastställda grunder för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar måtte erhålla följande förändrade lydelse:

2.

En hvar af förenämnde embets- och tjänstemän, hvilken vid afskedstagandet stått i statens tjänst i 30 år etc. (för öfrigt blifver punkten oförändrad).

Riksdagen, som funnit den sålunda ifrågasatta förändringen vara på de angifna förhållandena väl grundad, har alltså Eders Kongl. Maj:ts förvarande nådiga framställning bifallit.

Uti samma nådiga proposition är vidare erinradt, att 9:de punkten af de nya grunderna för arméns pensionering har följande lydelse: "Den, som åtnjuter aflöning eller pension af andra allmänna medel eller innehar beställning å rikets stat, är icke berättigad till fyllnadspension".

Enligt stadgandet i § 63 af reglementet för arméns pensionskassa

vore pensionsberättigad delegare i kassan, hvilken erhöle civil eller annan tjänst med aflöning på rikets stat eller ock uppfördes på allmänna indragningsstaten eller på annat sätt af staten pensionerades, icke berättigad att, så länge han innehade sådana aflönings- eller pensionsförmåner, som uppginge till 3,000 kronor, åtnjuta den honom från arméns pensionskassa tillkommande pension.

Jemte redogörande för anledningen till tillkomsten af dessa stadganden, har Eders Kongl. Maj:t i den nådiga propositionen påpekat de olägenheter, som med samma stadganden vore förenade, samt framhållit önskvärdheten deraf, att förändrade bestämmelser angående åtnjutande, jemte annan inkomst från statsmedel, af pension ur arméns pensionskassa och fyllnadspension från statsverket blefve antagna, hvilka bestämmelser Eders Kongl. Maj:t ansett kunna sammanfattas sålunda:

arfvode utgör ej hinder för bibehållande af pension och fyllnadspension;

dessas pensioner få ej uppbäras samtidigt med lön å militärstat;

vid åtnjutande af pension från andra allmänna medel eller lön å annan rikets stat skall pensionstagare i pension och fyllnadspension lida en minskning, motsvarande två femtedelar af hvad han sålunda från annat håll uppbär.

I enlighet härmed har Eders Kongl. Maj:t, jemte förklarande, det Eders Kongl. Maj:t hade för afsigt att framdeles till krigsbefälet eller arméns fullmäktige göra framställning om den ändring i 63 § af Arméns pensionskassas reglemente, hvilken betingades af det beslut, Riksdagen nu kunde komma att fatta, föreslagit Riksdagen att medgifva, det 9:de punkten i förberörda vid 1877 års riksdag faställda grunder för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar måtte erhålla följande förändrade lydelse:

9.

Pensionstagare, som tillträder lön, hvarmed pensionsrätt enligt dessa grunder är förenad, får icke uppbära fyllnadspension.

Den, som åtnjuter annan lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för arméns pensionering äro anvisade, skall i fyllnadspension lida en minskning, motsvarande två femtedelar af hvad han sålunda från annat håll uppbär.

Den förändring Eders Kongl. Maj:t i detta hänseende föreslagit påkallas ej eudast af billighet mot pensionstagaren utan äfven af behörig hän-

syn till statens fördel, men Riksdagen har ansett sig vid godkännandet af samma förslag böra fästa det förbehåll, att arméns fullmäktige bifalla den nådiga framställning om ändring i 63 § af arméns pensionskassas reglemente, som Eders Kongl. Maj:t förmålt sig vilja till dem aflåta; och Riksdagen har alltså, under denna förutsättning, bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i förvarande hänseende behagat föreslå.

Allmänna indragningsstaten.

3:o. I hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t i nedan nämnda hänseende föreslagit, har Riksdagen medgifvit:

att vaktqvinnan Anna Christina Björkman må berättigas att från och med månaden näst efter den, då hon erhåller afsked från vaktqvinneberättningen vid länsfängelset i Kalmar, å allmänna indragningsstaten uppbära för sin återstående lifstid en årlig pension af 200 kronor;

att direktören vid länsfängelset i Linköping, f. d. underlöjtnanten Anders Petter Ljungblom må berättigas att från och med månaden näst efter den, då han erhåller afsked från direktörsbefattningen vid nämnda länsfängelse, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 1,800 kronor;

att häradshöfding må vara berättigad att från och med månaden näst efter den, då han efter fyllda 65 lefnads- och 35 tjensteår från embetet afgått, under sin återstående lifstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension af 5,000 kronor; i sammanhang hvarmed stadgats, att häradshöfding, som utnämnes efter det sådan pensionsrätt blifvit åt häradshöfding beviljad, skall vara *förpligtad* att vid fyllda 70 års ålder från embetet afgå;

att den öfversten Gregorius Adolfsson Aminoffs numera aflidna enka beviljade pension å allmänna indragningsstaten, 750 kronor, må på hans efterlemnade ogifta döttrar Augusta Ulrika Lovisa, Hildegard Ebba Carolina och Sigrid Wilhelmina Sofia, få öfverflyttas och utgå från 1878 års början, så länge någon af dem lefver ogift;

att för framlidne öfverstelöjtnanten Gustaf Törnebladhs enka Brita Johanna Hedenblad må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 400 kronor, att under hennes återstående lifstid från 1878 års början utgå;

att för kaptenen i armén, underlöjtnanten vid Wendes artilleriregemente Magnus Ludvig Blomstedt må på allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 400 kronor att, jemte de honom vid afskedstagan det såsom pension från arméns pensionskassa och fyllnadspension tillkommande 600 kronor, under hans återstående lifstid utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller afsked ur krigstjensten;

att den pension till belopp af 300 kronor å allmänna indragningsstaten, som utgått till numera aflidna fröken Constance Carolina Charlotta von Hohenhausen, må öfverflyttas på hennes kvarlevande syster fröken Hilda von Hohenhausen att från och med november månad sistlidna år under hennes återstående lifstid åtnjutas;

att regementskommissarierna Kaptenen Carl Gustaf Müntzing, Fredrik August Köhler, Pehr Niklas Rundqvist och Majoren Carl Johan Schildt må vid blifvande afgang från innehafvande regementskommissariebefattningar få, från och med månaden näst efter entledigandet, uppbära under deras återstående lifstid, å allmänna indragningsstaten, Müntzing och Rundqvist hvardera ett tusen sex hundra kronor årligen samt Köhler och Schildt årligen ett tusen fyrahundra kronor hvardera;

att regementsläkaren Johan Magnus Lemchens enka Johanna Lovisa Söderström må erhålla å allmänna indragningsstaten en pension af 400 kronor årligen, att af henne tillträdas med innevarande års början;

att åt medicine licentiaten Wilhelm Uhrström må på allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 1,000 kronor, att från och med innevarande år under hans återstående lifstid utgå;

att kammardrängen i förvaltningen af sjöärendena Wilhelm Lundqvist må, när han från tjensten undfått afsked, från och med månaden näst der- efter såsom pension under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta ett belopp af 450 kronor årligen;

att kronofogden i Sunnerbo härads fögderi af Kronobergs län Claes Ulrik Sällberg må från och med månaden näst efter den, hvari han med pension ur civilstatens pensionsinrättning från tjensten afgår, under sin återstående lifstid åtnjuta understöd från allmänna indragningsstaten till belopp, motsvarande skillnaden mellan nämnde pension och den för kronofogdar i allmänhet å indragningsstat bestämda pension;

att landbruksakademiens sekreterare, professoren, filosofie doktoren Johan Peter Arrhenius må från och med månaden näst efter den, då han från sekreterarebefattningen hos akademien afgår, å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension till belopp af 4,800 kronor;

att afvittrings- och kommissionslandtmätaren i Westerbottens län Johan August Fagenström må, efter erhållet afsked från afvittringslandtmätare- och kommissionslandtmätarebefattningarna, få uppföras å allmänna indragningsstaten, för att derifrån under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 1,200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afskedet kan blifva honom beviljad;

att, i *ersättning för jord*, som från det bergmästaren i vestra bergmästaredistriktet anslagna boställe inom Filipstads stads område för särskilda ändamål exproprierats, må från allmänna indragningsstaten få till nuvarande

bergmästaren i distriktet, filosofie doktoren *Carl Anton Hjalmar Sjögren* eller hans rättsinnehafvare, så länge han vid nämnda bergmästaretjenst kvarstår, eller fardagsrätt, der sådan lagligen eger rum, af honom eller hans rättsinnehafvare åtnjutes, årligen från och med år 1878 utbetalas ett belopp af 102 kronor, motsvarande i jemnadt tal fem procent ränta å den till statsverket för den exproprierade jorden öfverlemnade ersättningssumman;

att landtränsmästaren i Malmöhus län *Samuel August Kindstrand* må från och med månaden näst efter den, hvori han med pension ur civilstatens pensionsinrättning från tjensten afgår, under sin återstående lifstid åtnjuta fyllnadspension från allmänna indragningsstaten till så stort belopp, att detta tillsammans med pensionen från nämnda inrättning uppgår till 3,000 kronor årligen;

att kommissions- och afvittringslandtmätaren i Westerbottens län *Walfrid Olof Widestedt* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han från kommissions- och afvittringslandtmätarebefattningarna erhåller afsked, åtnjuta årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 2,000 kronor;

att kronofogden i Kinds och Redvägs härads fögderi af *Elfsborgs län August Victor Bjursten* må få, efter erhållet afsked från kronofogdetjensten, öfverflyttas till allmänna indragningsstaten och derifrån under sin återstående lifstid åtnjuta årlig pension till belopp af 2,200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afskedet honom beviljas;

att expeditionssekreteraren i civildepartementets expedition *Bernhard Wilhelm von Prinzencreutz* må öfverflyttas å allmänna indragningsstaten med rätt att derå från och med månaden näst efter den, då *Eders Kongl. Maj:t* finner godt förklara, att hans tjenstgöring inom expeditionen må upphöra, åtnjuta sin nu å expeditionens gamla ordinarie stat innehafvande lön, 4,500 kronor årligen;

att åt t. f. byråchefen i finansdepartementets expedition, expeditionssekreteraren *Lars Ludvig Fries* må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 2,100 kronor att, jemte den honom från civilstatens pensionsinrättning tillkommande pension å 2,400 kronor, till honom utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från expeditionssekreteraretjensten honom beviljas, så att summan af de pensionsbelopp, han kommer att åtnjuta, motsvarar hela hans nuvarande expeditionssekreterarelön, 4,500 kronor;

att åt kanslisten i samma departements expedition, *friherre Carl Gustaf Ludvig von Platen* må å allmänna indragningsstaten uppföras ett belopp af 800 kronor att från och med år 1879 årligen till *friherre von Platen* utgå såsom ersättning för honom genom nämnda kanslistjänsts indragning frångångna inkomster;

att de två inom ecklesiastikdepartementets expedition nu anställde kanslist, Claes Erik Lidell och protokollssekreteraren i Kongl. Maj:ts kansli Carl Johan Edvard Heijkenskjöld, må från och med månaden näst efter den, då nådigt afsked från kanslistbefattningen dem meddelas, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 960 kronor hvardera, motsvarande skilnaden mellan deras nuvarande löneförmåner och den pension, de ega att från civilstatens pensionsinrättning åtnjuta;

att notarien vid konsistorium i Kalmar, filosofie doktoren Carl Magnus Lagerhamn må från och med månaden näst efter den, då afsked honom meddelas, uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående lifstid af en årlig pension af 2,700 kronor;

att den vid 1877 års riksdag för extra ordinarie professoren vid karolinska mediko-kirurgiska institutet Magnus Gustaf Retzius beviljade professorslön, 4,500 kronor, må från och med år 1879 utgå från allmänna indragningsstaten, intill dess Retzius kan varda till lön å ordinarie stat af motsvarande eller högre belopp befordrad;

att gymnastikläraren vid elementarläroverket i Helsingborg Otto Fredrik Widerström må från och med månaden näst efter den, då afsked honom meddelas, å allmänna indragningsstaten för sin återstående lifstid uppbära pension af 1,000 kronor årligen;

att professoren vid tekniska högskolan Viktor Eggertz må från och med månaden näst efter den, då afsked varder honom beviljadt, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 4,000 kronor årligen;

att provincialläkare må berättigas att vid fyllda 60 år och efter 30 års tjänstgöring i statens tjänst afgå derifrån med pension å allmänna indragningsstaten till samma belopp som lönen;

att lärarne i akademiens för de fria konsterna elementarteckningsskola Carl Oscar Cardon, Johan Gustaf Köhler och Gustaf Wilhelm Palm, samt innehafvarne af emeritilöner på akademiens stat Johan Julius Ringdahl och Johan Adolf Haverman må från den 1 Januari 1879 öfverflyttas på allmänna indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående lifstid af årlig pension, uppgående till följande belopp, nemligen för Cardon 1,100 kronor, Köhler 1,600 kronor, Palm 1,600 kronor, Ringdahl 525 kronor och Haverman 700 kronor;

att lärarne vid samma akademis läroverk må, i likhet med hvad för professorer vid universiteten och tekniska högskolan är medgifvet, ega rätt att, då de uppnått 65 års ålder, efter afskedstagandet från tjänsten uppbära pension å allmänna indragningsstaten med det belopp, hvar till lönen uppgår;

att lektorn vid högre elementarläroverket i Örebro Johan Ivar Brodén

enka, Katarina Brodén, född Tegnér, samt hans barn Johan Robert Fabian Brodén och Anna Mathilda Carolina Brodén, må, mot det att den Brodéns efterlevande tillkommande rätt till privilegii-nådår efter honom afträdes, från den 1 maj innevarande år uppföras på allmänna indragningsstaten till åtnjutande af årlig pension, enkan till belopp af 600 kronor, så länge hon förblifver enka, samt barnen till belopp af 200 kronor vardera, så länge med vederbörliga intyg årligen styrkes, att de fortfarande äro oförmögna att sjelfva bidraga till sitt uppehälle;

att lektorn vid samma läroverk Ernst Johan Frithiof Granells enka, Götilda Antoinetta Granell, född Gerén, må från den 1 maj 1878 och så länge hon förblifver enka få å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 500 kronor, mot det att hon afträder den henne tillkommande rätt till privilegii-nådår efter Granell;

att adjunkten vid högre elementarläroverket i Wexiö Carl Lundgrens enka, Agnes Andrietta Olivia Lundgren, född Melander, må berättigas att, från den 1 maj 1878 och så länge hon förblifver enka, å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af 600 kronor årligen, mot det att den henne och hennes barn tillkommande rätt till privilegii-nådår efter Lundgren afträdes; och

att professorn vid musikaliska akademien Carl Wilhelm Baucks enka, Fredrika Dorothea Bauck, född Hansson, må ega att, från och med innevarande år och så länge hon förblifver enka, å allmänna indragningstaten uppbära pension till belopp af 400 kronor årligen.

4:o. I sammanhang med framläggande af förslag till inrättande af en intendentur på Karlsborgs fästning samt indragning af Göteborgs utredningsförråd har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att för intendenten vid detta förråd *f. d. öfverstelöjtnanten Johan Fredrik Flack* måtte å allmänna indragningsstaten uppföras pension, stor 1,800 kronor, att från och med månaden näst efter den, i hvilken han från intendentsbefattningen blefve entledigad, under hans återstående lifstid utgå.

Vid behandling af denna nådiga framställning har den ifrågavarande pensionen blifvit till nedsatt belopp af 1,050 kronor utaf Riksdagen beviljad.

5:o. Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i likhet med näst förut gående Riksdag, till understöd åt ännu kvarlevande, i behof stadda *landtvärnsmän* måtte för år 1879 å allmänna indragningsstaten anvisas 10,000 kronor, med vilkor att understödsbeloppen icke finge öfverstiga 50 kronor för hvarje landtvärnsman.

Vid pröfningen af förevarande anslagsfråga har hos Riksdagen jemväl till behandling förekommit ett inom Riksdagen väckt förslag om understödsbeloppens bestämmande till högst 100 kronor för hvarje landtvärnsman.

Då statens pligt att med något understöd hugna de från 1808—1809 års krig kvarlevande landtvärnsmän, som deraf äro i behof, redan för lång tid tillbaka blifvit erkänd, har Riksdagen ej kunnat annat än dela åsigten derom, att numera, då alla dessa understödstagare måste hafva uppnått den ålder, att de icke kunna antagas vidare förmå med arbete bidra till sitt uppehälle, understödsbeloppen böra sättas vida högre, än förut ansetts nödigt. Understödstagarnes antal är emellertid nu mera i så starkt aftagande, att understödsbeloppens höjande till 100 kronor ej kan för år 1879 medföra behof af högre anslag än det af Eders Kongl. Maj:t nu äskade; och har alltså Riksdagen till understöd åt ännu kvarlevande, i behof stadda landtvärnsmän för år 1879 å allmänna indragningsstaten anvisat 10,000 kronor, med vilkor att understödsbeloppen icke öfverstiga 100 kronor för hvarje landtvärnsman.

6:o. Af anförda skäl har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, ej mindre att kommissionslandtmätare eller andre landtmätare, som vid afskedstagande tjenat i minst 30 år och under sammanräknade minst 25 år varit tjensteman vid Generallandtmäterikontoret eller storskiftes- eller afvittringslandtmätare, vice kommissionslandtmätare, kommissionslandtmätare eller andre landtmätare, måtte, om han tillika vid afskedstagandet uppnått minst 60 lefnadsår, på allmänna indragningsstaten undfå pension till årligt belopp af 1,600 kronor, dock att sådan pension icke finge tillgodokomma kommissionslandtmätare, som fortfarande att tjenstgöra såsom storskiftes- eller afvittringslandtmätare eller i sådan egenskap redan uppbure pension å allmänna indragningsstaten, än äfven att förste landtmätare, som vid afskedstagandet tjenat i minst 30 år och under sammanlagdt minst 25 år varit tjensteman vid Generallandtmäterikontoret eller storskiftes- eller afvittringslandtmätare eller vice kommissionslandtmätare, kommissionslandtmätare, andre eller förste landtmätare, måtte vid uppnådda 60 lefnadsår berättigas att på allmänna indragningsstaten undfå pension till årligt belopp af 2,500 kronor.

Jemlikt 1856—1858 års Riksdags beslut och Kongl. brefvet den 16 Mars sistnämnda år bestämdes pensionerna för förste och andre landtmätarne till enahanda belopp, som de vid omförmälda riksdag för dem uppförda löner utgjorde, eller 1,800 kronor för förste och 900 kronor för andre landtmätare. Äfven för kommissionslandtmätarne, hvilka ej af statsmedel åtnjuta någon aflöning, fastställdes pensionerna då till 900 kronor.

Hvad nu först angår Eders Kongl. Maj:ts förslag om höjande af förste landtmätarnes pensioner till 2,500 kronor, har den i statsrådsprotokollet lemnade utredning synts ådagalägga, att denna förhöjning är af billighet påkallad och under för handen varande förhållanden väl behöflig; och Riks-

dagen har derföre Eders Kongl. Maj:ts i berörda hänseende framställda nådiga förslag bifallit.

Deremot har Riksdagen funnit ett annat förhållande ega rum i afseende å förslaget om förhöjning af kommissionslandtmätarnes pensioner. Å ena sidan synas nemligen kommissionslandtmätarne knappast kunna anses i egentlig mening vara i statens tjenst, då de hvarken af staten åtnjuta någon aflöning eller, när de ej efter enskildt aftal med jordegare åtaga sig för rättningar, hafva i och för sin befattning några särskilda åligganden. Å andra sidan är bestämmandet af kommissionslandtmätarnes antal öfverlemnadt åt länsstyrelsernas pröfning, enär, enligt gällande landtmäterinstruktion, kommissionslandtmätare, hvilka, efter anmälan af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, utaf landtmäteristyrelsen hos Eders Kongl. Maj:t till sina befattningar föreslås, skola anställas i länen till så stort antal, som behöfvat fordrar. Då inom flera provinser arbetena med laga skiften torde vara i det närmaste afslutade, har det förefallit anmärkningsvärdt, att kommissionslandtmätarnes antal det oaktadt under de sista 25 åren ökats. Enligt erhållen upplysning utgjorde nemligen år 1853 deras antal 190, men uppgår nu till 262. Vid sådant förhållande, och då det syntes mindre lämpligt att höja pensionerna för tjenstemän, hvilkas antal ej är begränsadt, så att all ledning saknas för bedömande af de kostnader, som af förhöjningen skulle föranledas, har Riksdagen ansett sig icke kunna Eders Kongl. Maj:ts nådiga förslag om höjande af kommissionslandtmätarnes pensioner bifalla.

Vidkommande slutligen andre landtmätarne, hvilka nästan endast derutiunan skilja sig från kommissionslandtmätarne, att de uppbära aflöning af statsmedel, har det syntes så mycket mindre böra ifrågakomma att i afseende å pension försätta dem i bättre ställning än kommissionslandtmätarne, som Eders Kongl. Maj:t redan, jemlikt nådigt bref den 3 Juni 1870, i anledning af derom utaf Riksdagen gjord framställning, förordnat, att andre landtmätare-tjensterna skulle i mån af innehafvarnes afgang indragas, i följd af hvilket stadgande redan 18 dylika tjänster indragits, så att endast 6 sådana ännu äro med innehafvare försedda. På grund häraf har ej heller den för andre landtmätarne äskade pensionsförhöjning blifvit af Riksdagen beviljad.

7:o. Enär vid Landtmäteristyrelsens nya organisation de göromål, som öfveringenjörsbefattningen tillhöra, komme att till största delen embetsverket frångå och till återstående delen borde på andra tjenstemän öfverflyttas, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Öfveringenjören vid rikets Generallandtmäterikontor Erik Gustaf Liunggren måtte blifva å allmänna indragningsstaten öfverflyttad med rätt att derå från början af år 1879 uppbära sin nu varande lön med dyrtidstillägg 3,600 kronor årligen; dock att, derest han blefve befordrad till annan tjenst å rikets stat, han skulle vara pligtig att i allo frånträda aflöningen på indragingsstat, om denna understege eller

vore lika med den nya lönen, samt att å den förra vidkännas afdrag, i den mån den öfverstege berörda nya lön.

Då utaf de för den nådiga framställningen anförda skäl framgår, att vid genomförande af Landtmäteristyrelsens nya organisation Öfveringeniören Liunggren kommer att befrias från all tjenstgöring, har vid sådant förhållande anledning synts icke vara för handen, hvarföre det å hans lön, 3,000 kronor, beräknade dyrtidstillägg, 600 kronor, jemväl skulle å indragningsstat öfverflyttas, utan har Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning endast på det sätt bifallits, att Öfveringeniören Liunggren blifvit å allmänna indragningsstaten öfverflyttad med rätt att derå från början af år 1879 uppbära sin nuvarande lön, 3,000 kronor årligen; dock att, derest han varder befordrad till annan tjänst å rikets stat, han skall vara pliktig att i allo frånträda lönen på indragningsstat, om denna understiger eller är lika med den nya lönen, samt att å den förra vidkännas motsvarande afdrag, i den mån den öfverstiger berörda nya lön.

8:o. Eders Kongl. Maj:t har jemväl föreslagit, att på allmänna indragningsstaten måtte från och med år 1879 uppföras:

för Chefen för landtmäteriet, Generaldirektören Ludvig Berekhan Falkman 2,300 kronor, motsvarande skilnaden emellan hans nuvarande löneförmåner och dem, som för chefen för landtmäteriet å ny stat blifvit föreslagna;

för Ingeniören Per Emanuel Bergstrand 2,662 kronor;

för Amanuensen Lars Petter Ågren 1,440 kronor; och

för Amanuensen Gustaf Salomon Lindmark 1,440 kronor;

att utgå till hvar och en af dessa fyra för så lång tid, han i sin nuvarande befattning inom Landtmäteristyrelsen qvarstår och dermed hittills förenade åligganden fortfarande fullgör.

Då vid fastställande af ny stat för Landtmäteristyrelsen Riksdagen bestämt landtmäteridirektörens lön till endast 7,000 kronor, eller 500 kronor lägre än Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har alltså det belopp, som till fyllnad i de nuvarande generaldirektören genom fullmakt tillförsäkrade inkomster bör honom tillkomma, måst med enahanda belopp eller till 2,800 kronor förhöjas, och Riksdagen, som i öfrigt ej haft något att vid den nådiga framställningen erinra, har alltså på allmänna indragningsstaten från och med år 1879 uppfört:

för Generaldirektören Falkman 2,800 kronor, motsvarande skilnaden emellan hans nuvarande löneförmåner och dem, som för chefen för landtmäteriet å ny stat blifvit bestämda;

för Ingeniören Bergstrand 2,662 kronor;

för Amanuensen Ågren 1,440 kronor; och

för Amanuensen Lindmark 1,440 kronor;
att utgå till hvar och en af dessa fyra för så lång tid, han i sin nuvarande befattning inom Landtmäteristyrelsen kvarstår och dermed hittills förenade äligganden fortfarande fullgör.

9:o. Efter det Eders Kongl. Maj:t på grund af underdånig ansökning af adjunkten vid högre elementarläroverket i Linköping filosofie doktorn Johan Henrik Erdtman till Riksdagen gjort framställning om beviljande för bemälda Erdtman af en årlig pension å 2,250 kronor, har Statsrådet och Chefen för Ekklesiastik-departementet i skrifvelse till det Riksdagens Utskott, till hvars yttrande nämnda ärende blifvit remitteradt, tillkännagifvit, att Erdtman nu mera återkallat förberörda underdåniga ansökning samt att Eders Kongl. Maj:t, vid sådant förhållande, funnit frågan om pension för Erdtman för närvarande böra förfalla.

10:o. Uppå derom inom Riksdagen väckt förslag har Riksdagen åt extra provincialläkaren A. F. Lindfors' enka Lovisa Carolina Lindfors, född Sandelin, och hennes oförsörjda dotter Maria Lovisa beviljat en årlig pension af 400 kronor.

11:o. Då riksmarkegångspriset å spanmål åren 1875—1877 utgjort i medeltal 2 kronor 53 öre för kubikfoten, motsvarande 15 kronor 96 öre för tunnan, eller 5 kronor 46 öre utöfver det värde, 10 kronor 50 öre för tunnan, hvartill spanmålen vid 1840—1841 års statsreglering beräknades, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att den *lönefyllnad*, hvarom, jemlikt då stadgade grunder, de embets- och tjänstemän m. fl., som före vidtagandet af berörda statsreglering tillträdt och ännu bibehålla *löner med derunder beräknad spanmål*, äro försäkrade, måtte af Riksdagen efter nämnda prisskilnad, 5 kronor 46 öre, bestämmas till utgående från allmänna indragningsstaten.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen bifallit.

12:o. Då den nu beslutade nya eller förhöjda pensioneringen af vissa klasser embets- och tjänstemän icke synts för närvarande påkalla någon tillökning i *förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten*, samt de anvisningar å samma anslag, hvilka i öfrigt nu blifvit gjorda, kunna antagas blifva uppvägda af de besparingar, som uppkomma genom äldre pensions-tagares afgang, har, i öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t jemväl föreslagit, Riksdagen ansett någon förändring i beloppet af det för allmänna indragningsstaten nu uppförda anslag icke vara erforderlig; och har alltså samma anslag blifvit uppfördt till enahanda belopp, 958,450 kronor, som i nu gällande riksstat finnes upptaget.

13:o. Slutligen har, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda nådiga framställning, Riksdagen å extra stat för år 1879 anvisat ett kreditiv af 900,000 kronor, att användas *dels* till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med nu fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå det för året densamma tillkommande förhöjda vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, *dels* till fyllnads-pensioner i enlighet med de af Riksdagen godkända grunder för sådana pensioners utgående; hvarjemte Riksdagen medgifvit, att hvad af det till pensioneringen under innevarande år anvisade kreditiv kan blifva oanvänt må för det kommande årets pensionering användas.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 23 Maj 1878.

Bil. Litt. A.

Allmänna indragningsstaten.

	Kronor.	öre.
<i>Ny anvisning.</i>		
Vaktqvinnan vid länsfängelset i Kalmar Anna Christina Björkman ..	200	—
Direktören vid länsfängelset i Linköping A. P. Ljungblom	1,800	—
Öfversten G. Adolfsson Aminoffs döttrar Augusta Ulrika Lovisa, Hilde- gard Ebba Carolina och Sigrid Wilhelmina Sofia	750	—
Öfverstelöjtnanten G. Törnebladhs enka Brita Johanna Hedenblad ..	400	—
Underlöjtnanten vid Wendes artilleriregemente M. L. Blomstedt	400	—
Fröken Hilda von Hohenhausen, pensionsförhöjning	300	—
Intendenten vid utredningsförrådet i Göteborg J. F. Flach	1,050	—
Understöd åt ännu kvarlevande landtvärnsmän för år 1879	10,000	—
Regementskommissarien vid Nerikes regemente C. G. Münt- zing	1,600:	—
D:o .. " Lifregementets husarcorps F. A.	1,400:	—
D:o .. " Vestmanlands regemente P. N.	1,600:	—
D:o .. " Rundqvist	1,400:	—
D:o .. " Vesterbottens fältjägarecorps C. J. Schildt	6,000	—
Regementsläkaren Lemchens enka, Johanna Lovisa Lemchen, född Söderström	400	—
Medicine licentiaten W. Uhrström	1,000	—
Kammardrängen hos Förvaltningen af sjöärendena W. Lundqvist	450	—
Kronofogden i Sunnerbo härad C. U. Sällberg	1,000	—
Lantbruksakademiens sekreterare J. P. Arrhenius	4,800	—
Afvitrings- och kommissionslandtmätaren i Vesterbottens län J. A. Fagenström	1,200	—
Bergmästaren i vestra bergmästaredistriktet C. A. Sjögren eller hans rättsinnehafvare	102	—
Landtränsmästaren i Malmöhus lön S. A. Kindstrand	2,250	—
Kommissions- och afvittringslandtmätaren i Vesterbottens län W. O. Widestedt	2,000	—
Kronofogden i Kinds och Redvägs härads fögderi A. V. Bjursten	2,200	—
Expeditionssekreteraren i Civil-departementets Expedition B. W. von Prinzencreutz	4,500	—
Transport	40,802	—

	Kronor.	öre.
Transport	40,802	—
Öfveringenjören vid rikets Generallandtmäterikontor E. G. Liunggren	3,000	—
Chefen för landtmäteriet, Generaldirektören L. B. Falkman	2,800	—
Ingenjören P. E. Bergstrand	2,662	—
Amanuensen L. P. Ågren	1,440	—
Amanuensen G. S. Lindmark	1,440	—
t. f. Byråchefen i Finans-departementets expedition, Expeditionssekre- tären L. L. Fries	2,100	—
Kanslisten i d:o d:o Friherre C. G. L. von Platen	800	—
Kanslisten i Ecklesiastik-departementets expedition C. E. Lidell	960	—
D:o i d:o Carl J. E. Heijkenskjöld	960	—
Konsistoriönotarien i Kalmar Carl Magnus Lagerhamn	2,700	—
Extra ordinarie Professorn vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet Magnus Gustaf Retzius	4,500	—
Gymnastikläraren vid elementarläroverket i Helsingborg Otto Fredrik Widerström	1,000	—
Professorn vid tekniska högskolan V. Eggertz	4,000	—
Lärarne vid Fria konsternas akademi:		
C. O. Cardon	1,100:	—
J. G. Köhler	1,600:	—
G. W. Palm	1,600:	—
J. J. Ringdahl	525:	—
J. A. Haverman	700:	—
	5,525	—
Lektorn vid högre elementarläroverket i Örebro Johan Ivar Brodén enka Katarina Brodén, född Tegnér	600:	—
samt hans barn Johan Robert Fabian och Anna Mathilda Carolina	400:	—
	1,000	—
Lektorn vid högre elementarläroverket i Örebro E. J. F. Granells enka Göthilda Antoinetta Granell, född Gerén	500	—
Adjunkten vid högre elementarläroverket i Vexjö Carl Lundgrens enka Agnes Andrietta Olivia Lundgren, född Melander	600	—
Professorn vid Musikaliska akademien C. W. Baucks enka Fredrika Dorothea Bauck, född Hansson	400	—
e. o. Provincialläkaren A. E. Lindfors' enka, Lovisa Carolina Lindfors, född Sandelin, och hennes oförsörjda dotter Maria Lovisa	400	—
	Summa	77,589

Bil. Litt. B.

Bil.

Ordinarie anslag under

Pensions- och indragningsstaterna.A) *Pensionsstaten.*

Civilstatens pensionskassa:

Pensionsstaten för civile embets- och tjenstemän
Dito för deras enkor och omyndiga barn
Ersättning för mistade löneinnehållningar
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar
För pensionering af kommissionslandtmätare jemte deras enkor och barn
För pensionering af tjenstemän och betjente vid skogsstaten och skogsskolorna

Tillkommer:

För pensionering af föreståndare, lärare och betjente vid tekniska högskolan
--	-------

Arméns pensionskassa:

Pensionsstaten för militäre embets- och tjenstemän samt underofficerares enkor och barn
Ersättningar för mistade löneinnehållningar
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar

Vadstena krigsmanshuskassa
----------------------------------	-------

Amiralitetskrigsmanskassan:

Ersättning för mistade inkomster:

Till pensionsfonden
„ gratialfonden

Till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	
Till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap, <i>förslagsanslag</i>	
Invalidhusfonden	
För bleserade öfver- och underofficerare, <i>reservationsanslag</i>	
Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, att af tullmedlen direkte utgå, <i>förslagsanslag</i>	
Bidrag till pensionering af lärare vid elementarläroverk, pedagogier och seminarier enkor och	
Bidrag till folkskolelärares pensionering	
Bidrag till folkskolelärares enke- och pupillkassa	
Bidrag till Kongl. teaterns pensionskassor	

B) *Allmänna indragningsstaten.*

Till diverse föremål, <i>förslagsanslag</i>	
---	--

	Penningar.		Förslagsanslag:								Summa.	
			Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.					
							Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 40 öre kubikfoten.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	kr	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport 52,970: ---	437,730										437,730	
..... 100,000: ---												
..... 66,500: ---	219,470										219,470	
.....	60,350										60,350	
.....	5,000										5,000	
.....	78,000										78,000	
barn m. m.....	65,000										65,000	
.....	355,000										355,000	
.....	56,000										56,000	
.....	6,000										6,000	
Säger	1,282,550										1,282,550	
.....												
.....	957,575	33	803	61	50	18	8	7	20	88	958,450	
Summa	2,240,125	33	803	61	50	18	8	7	20	88	2,241,000	

Bil. Litt. C.**Extra ordinarie anslag under Nionde hufvudtiteln.**

	Kronor.	öre.
Till upprätthållande af Arméns pensionskassas egen pensionering samt till fyllnadspensioner, kreditiv	900,000	—